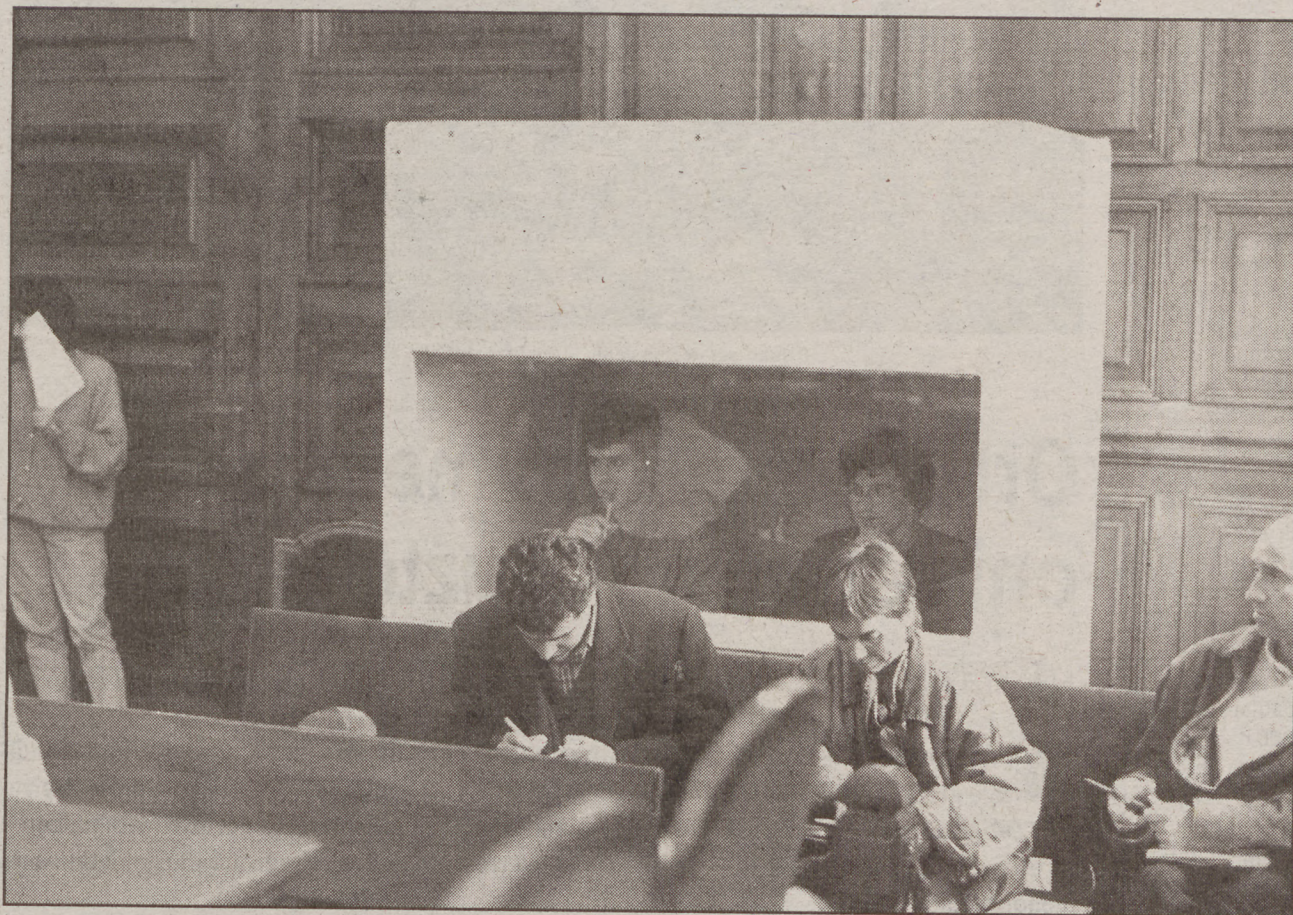

Haiena ez den borroka baten erdian

Justizia Administrazioaren barruan euskarak duen egoera dela-eta maiz ageri da itzultzailearen figura

Azken boladan maiz agertzen ari dira prentsan Justizia Administrazioaren barruan euskarak bizi duen egoeraren inguruko gorabeherak. Ika-mikaren erdian askotan agertzen dira euskal itzultzaileak. Abokatu euskaldunek egiten dituzten eskakizunek ez dute zerikusirik haiekin, epaitzen dutenak euskaldunak izan daitezela eskatzen baitute.

Iñaki Petxarroman / Donostia

Donostian itzultzaile zerbitzuarekin egindako epaiketa batean ateratako argazkia. ARTXIBOKOA

GUREKIN izan diren itzultzaile guztiek argi utzi nahi izan dute ez dutela inondik inora abokatu euskaldunekin enfrontatuta daudelako irudia eman nahi, garai batean gertatu izan den bezala. Argi dute denek arazoa ez direla eurak, arazoa beste bat dela, alegia funtzionarioak eta epaileak beren burua euskalduntzera behartzen ez dituen Justizia Administrazio bat dagoela Euskal Herrian. Gotzon Lobera Euskal Itzultzaile, Zuzentzaile eta Interpretarien Elkarte (EIZIE) lehendakariorde eta zuzenbide gaietan adituak argi dauka arazoa politikoa dela: «Arazoa da Justizia Administrazioaren katea hasieratik bertatik erdalduna dela. Gainera, hemen jarduten duten epaileek ez dute derrigor, legeak aginduta, euskara jakin behar, ez eurek eta ezta idazkariek ere».

Jon Goikoetxea Gipuzkoako Entzutegi Probintzialean aritzen den euskara itzultzaileak ere argi du arazoa ez doala eurekin: «Eskabidea da epaitzen duenak euskara jakin dezala. Hori ez doa gurekin. Triste da euskaldunak izanik itzultzailea behar izatea. Nabardunak izan daitezke, baina guk bat egiten dugu abokatuon eskakizunekin».

Joseba Erkizia EIZIEko lehendakariak azaldu duenez, ika-mika honetan guztian ez dute jendaurrean iritzirik agertu nahi izan, bi kolektiboen artean (abokatu euskaldunak eta itzultzaileak) gertatzen ari zen «banaketa» eta enfrontamendu irudia sailheste. «Kontuan izan behar da bi kolektiboen artean euskaltzale bakarrak. Horregatik parte hartze zuzena izan dugu, baina isila, oso irudi kaskarra ematen ari ginelako, ez bakarrik bi kolektiboentzat, baita euskararen normalizazioarentzat ere». Horrela, isilik bada ere, harreman zuzena izan dute Justiziaren munduko hainbat elkarterekin, eta denek eskatu diete itzulpena behar den epaiketa guztietan onar ditzatela baldintza profesional zenbait, besteak beste, aldi bereko itzulpen sistema eta epaiketa graba-

tzea, gero konprobazioak egin ahal izateko.

Goikoetxeak dioenez, egun abokatuarekin harreman ona dute, baina onartu du garai batean arazoak izan zirela: «Gertatu izan da, beste garai batean orain baino gehiago, hainbatek ez dutela borondate handirik jarri gurekin kolaboratzeko. Batzuetan deseroso sentitu gara, erabiliak, pentsatuz zergatik ari diren gurekin jolasean». Prentsaaren jokabidea kritikatu du Goikoetxeak, kasu batzuetan abokatuaren eta itzultzaileen artean kokatu baitute auzia, «morboa bilatuz». Lobera bat dator analisi horrekin: «Nik onartzen ez dudana da auzitegi-tako itzulpenak erabiltzea bestelako borroketarako. Esaten bada, 'ez dugu itzultzaileak nahi', 'epaile erdaldunak ez dugu onartzen', bada oso ondo. Baina hortik kate-begirik ahulenetik tiratzen hasi katea haustearaino. Horrekin zer lortzen da?»

Interpretariaren lana,

erabakigarria? • Joan den astean Donostian Gipuzkoako Abokatu Euskaldunen Elkargoak antolatu zuen hitzaldian Eñaut Apaolaza abokatuak esan zuen itzultzaileak «inposizio bat» direla, ezinezkoa egiten zaielako azaltzea haiek esaten duten guztia prozedura juridiko batek eskatzen dituen nabardurekin. Apaolazaren aburuz, horrek eragin handia du, batez ere prozedura penaletan.

Gotzon Lobera ez dago konforme baieztapen horrekin: «Lehenengo eta behin esan behar da abokatuak defentsa gaztelaniaz egindako corpus juridiko baten gainean egiten dutela. Euskaraz ipintzen duten guztia itzulpena

da. Beste kontu bat da hor ahozko adierazpenak egiten direla, eta horietan denetik gerta liteke. Itzulpenak eragina daukala? Jakina daukana, abokatuak ondo edo txarto prestatzen duten moduan».

Ildo beretik, erantsi du itzultzaile batek egin dezakeela itzulpen txarra abokatu batek momentu jakin batean defentsa txarra egin dezakeen modura. «Horrek zer esan nahi du, itzulpenak ez duela balio edo zuzenbideak ez duela balio?».

Jon Goikoetxeak ere argi du interpretariaren lanak ez duela eragin funtsezkorik epaia alde batera edo bestera eramateko: «Inolaz ere ez. Posible balitz harreman zuzena, askoz hobe, bitartekari bat sartzen denean beti galtzen baita zerbait. Baina hori nahitaezko zerbait da, eta interpretaritza eta itzultzailetzaren alor guztietan gertatzen da».

Loberak uste du itzultzaileek egur gehiegizko jasotzen dutela, normalean ez zaiela inolako laguntasunik ematen. «Nik beti esaten dut txarto egiten duenari esan egin behar zaiola txarto egiten duela, eta zigortu behar bada, bada zigortu egin behar da, baina arazoa ez da itzultzaileena».

Salbuespenak salbuespen, itzultzaileen lana ona dela azpimarratu du Loberak: «Duela gutxi Donostian egin den Naziorteko Terminologia Batzarrean zerbait onartu bada da, Euskaltzaindiak esanda, testu hobeak egiten dituztela itzultzaileek sortzez euskaraz egiten direnak baino. Horrek esan nahi du maila ona dagoela. Ez gabilta inor baino hobeto, baina ezta ere inor baino txartoago». X

Aldizkari bat ikusten dut zure bizitzan... AIZU! du izena...

AIZU-ren harpidedun izan nahi dut!

Izen-abizenak.....
Helbidea..... Tel.....
Herria..... Herrialdea..... P.K.....
Bankua.....
Sukurtsal zk..... Kontu zk.....

Urtebeteko harpidetza: Hego Euskal Herria eta Estatuak: 6.500 pta. Ipar Euskal Herria eta atzerria: 11.500 pta.
Perro kalea, 1 - 3. 48005 Bilbo.
Tel. 94-415 24 24 / 415 52 57